

گزارش جلسات برگزار شده توسط گروه‌های علمی

فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران

گروه علمی: بالینی تاریخ برگزاری جلسه ۲۹۹: ۱۴۰۲/۱۱/۲۵

موضوع/ موضوعات جلسه: بررسی راهکارهای ارتقاء سطح سواد سلامت اجتماعی

اعضای حاضر در جلسه (حضور، مجازی): آقای دکتر سیدمحمد رضا کلاتر معتمدی، آقای دکتر فریدون عزیزی، آقای دکتر سیاوش صحت، آقای دکتر مسعود پورمقدس، آقای دکتر یحیی دولتی، آقای دکتر محمد رضا رزاقی، آقای دکتر یدالله زاهدپاشا، آقای دکتر حمید سهراب پور، آقای دکتر محمدصادق مسرت مشهدی، آقای دکتر خلیل انصارین، آقای دکتر مصطفی شریفیان، آقای دکتر غلامعلی معموری، آقای دکتر علی محمد ملتی، آقای دکتر احمد رضا جمشیدی، آقای دکتر ناصر ابراهیمی دریانی، آقای دکتر محمدعلی صحرائیان، آقای دکتر محسن نوروزی‌نیا، آقای دکتر محمدعلی جوادی، آقای دکتر پیمان ادیبی، آقای دکتر علیرضا فیروز، آقای دکتر علیرضا کریمی‌یزدی، آقای دکتر کامران باقری لنکرانی، آقای دکتر محمدحسین تقدیسی، خانم دکتر فاطمه رخشانی، آقای دکتر حسین ملک افضلی اردکانی، آقای دکتر امید براتی، آقای دکتر عبدالرحمن رستمیانف آقای دکتر علی رمضانخانی، آقای دکتر رضا سعیدی، آقای دکتر حمیدالله‌وردی‌پور، خانم دکتر مریم خیام‌زاده، آقای دکتر اسدالله رجب، آقای دکتر پیام روشنفر، آقای دکتر حسام‌الدین ریاحی، آقای دکتر هرمز سنایی‌نسب، آقای دکتر عباس متولیان

خلاصه موضوع/ موضوعات مطرح شده در جلسه: جلسه مشترک بین گروه‌های علوم بالینی و ارتقاء سلامت فرهنگستان در ارتباط با نحوه ارائه راهکارهای ارتقاء سواد سلامت جامعه برگزار شد. نظر به اهمیت این موضوع، نقش افزایش سطح سواد سلامت اجتماعی در بهبود روند ارائه خدمات نظام سلامت، مورد تاکید قرار گرفت. مطالعات نشان داده است تاثیر فراهم‌آوردن خدمات نظام سلامت و پزشکان در ارتقاء سطح سواد سلامت اجتماعی بسیار ارزنده است. یکی از مهارت‌های اصلی جهت بکارگیری توسط درمانگران می‌تواند همدلی با بیماران باشد که رضایت و خوشنودی بیماران را فراهم می‌کند و سلامت روحی و روانی بیماران را ارتقا می‌دهد. احساس مسئولیت پزشکان و ارائه‌دهندگان خدمات نظام سلامت در ارتباط با ارتقاء سطح سواد سلامت اجتماع می‌تواند در میزان تاثیر روش‌های درمانی و همراهی بیماران در روند پیشگیری و درمانی نقش مهمی را ایفا کند. بکارگیری تدابیری از طرف متولی ارائه خدمات برای ارزش‌گذاری فعالیت پزشکان و ارائه‌دهندگان خدمات درمانی در همراهی و همکاری ایشان و تشویق و ترغیب پزشکان در قالب "گواهی‌های آموزش بیماران" مشوق مهمی برای نقش ارائه‌دهندگان خدمت در بالابردن سطح سواد سلامت اجتماع دارد. تامین هزینه‌ها از طریق پرداخت هزینه‌ها توسط سازمان‌های بیمه‌گر برای آموزش از دیگر مواردی است که می‌بایست مورد توجه قرار گیرد شاید با توجه به شرایط فرهنگی و اجتماعی و اقتصادی، الگوهای یکسان و مشترک را نتوان برای کل کشور ارائه داد. سطوح ارائه خدمات در نظام ارائه خدمات متفاوت است و گروه‌های ارائه خدمات درمانی و بهداشتی در کشور در رده و سطوح متفاوتی قرار دارند و بهتر است براساس تحقیقات و مطالعاتی که انجام می‌شود نسبت به ارائه راهکارها اقدام شود. فهرستی از وظایف و موارد قابل ارائه توسط گروه‌های درمانی و ارائه‌دهندگان خدمت سلامت تهیه شود و برای هر کدام برنامه‌ای طراحی شود. پاسخگویی صنفی در

قبال جامعه بسیار اهمیت دارد. بدون شک ارتقا سطح سواد سلامت جامعه به میزان سواد عمومی جامعه مرتبط می‌شود. انجمن‌های علمی گروه پزشکی بازوهای مهمی هستند که می‌توانند در ارتقاء سطح سواد سلامت جامعه نقش مهمی داشته باشند. در این راستا گزارشی از مرکز ارتقاء سلامت در شهرداری تهران به عنوان نمونه‌ای از مداخلات اجتماعی سازمان‌ها تاثیرگذار در جلسه مطرح شد و با توجه به امکانات شهرداری تهران به عنوان سازمان ارائه خدمات شهری، می‌توان انتظار داشت سازمان‌های مشابه به سمت ارتقاء آموزش براساس محور ارتقاء سطح سواد سلامت راهکارهایی را ارائه دهند. در ادامه جلسه موارد اساسی که مدنظر سیاستگذار باید باشد، مورد اشاره قرار گرفت: ۱- شرایط فعلی سطح سواد سلامت در کجاست؟ ۲- متولی ارتقاء سطح سواد سلامت چه ارگانی است؟ ۳- محتوی سواد سلامت اجتماعی چگونه طراحی و برنامه‌ریزی شده است؟ ۴- چگونگی پایش در این زمینه به انجام رسد؟ ۵- اهمیت سلامت روان بیشتر مورد توجه قرار گیرد. ۶- نقش فرهنگستان به عنوان هدایت و مشورت با سازمان‌های ذی‌ربط تعریف شود.

بنظر می‌رسد ارتقاء فرهنگ سلامت (Health Promotion) باید برای کل جامعه باشد و تنها به بیماران اکتفا نشود. بدون شک آموزش ارائه‌دهندگان خدمات و گیرندگان خدمات سلامت می‌بایست بطور هم‌زمان صورت پذیرد. پیشنهاد می‌شود بخش‌هایی از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی همانند دفتر آموزش و ارتقاء سلامت به عنوان زیرمجموعه معاونت بهداشتی، تقویت و ارتقا پیدا کند.

رئوس نتایج مذاکرات در جلسه:

- ۱- الزام ادغام آموزش عموم مردم در نظام ارائه خدمات بهداشت و سلامت در کشور
- ۲- تقویت متولی اصلی ارائه ارتقاء سواد سلامت در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- ۳- بررسی وضعیت فعلی و شناخت معضلات و مشکلات جهت برنامه‌ریزی و ارائه راهکارها
- ۴- اهمیت ارتقاء سطح سواد سلامت در پیشگیری از بیماری‌ها و کاهش با بیماری‌های مزمن
- ۵- تعیین سطوح آموزش سواد سلامت در لایه‌های جامعه به منظور ارائه محتوی مناسب و موثر
- ۶- بهبود تعرفه‌های واقعی در نظام ارائه خدمات سلامت و تعیین بخشی از تعرفه‌ها برای آموزش جهت ترغیب و ایجاد انگیزه‌های لازم
- ۷- ارتقاء آموزش در دانشگاه‌ها و تاکید بر آموزش بیماران

توصیه‌های مطرح شده برای پیگیری:

- ۱- ارائه مستند حمایت‌طلبی از مذاکرات جلسه
- ۲- مکاتبه با معاونت علمی جهت ارائه گزارش و تاکید بر لزوم تشکیل کارگروه تخصصی ارتقا سواد سلامت اجتماع در فرهنگستان

سایر موارد مهم

نکته: گزارش جلسات علمی باید کوتاه (حداکثر یک صفحه)، شفاف، کامل و جالب باشد.

لطفا توضیحات بیشتر در پشت صفحه درج شود.